

Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	263 – Цивільна безпека	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту
Назва програми	«Охорона праці»	Кафедра	Безпеки праці та навколишнього середовища
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	українська

Викладач

Олена Олексіївна Кузьменко <Olena.Kuzmenko@khpri.edu.ua>

Кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри «Безпека праці та навколишнього середовища». Авторка понад 110 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка зі спеціальних курсів «Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві», «Основи професійної безпеки та здоров'я людини», «Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій», а також загальних курсів «Основи професійної безпеки та здоров'я людини», «Безпека праці у професійній діяльності»

Загальна інформація про курс

Анотація	Курс «Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій» вивчає законодавчу та нормативну базу щодо розслідування, обліку і аналізу нещасних випадків, професійних захворювань та аварій в Україні; порядок розслідування нещасних випадків і професійних захворювань комісією підприємства або спеціальною комісією, яка створюється Держпрацею для розслідування групових або смертельних випадків; права і обов'язки роботодавця при розслідуванні; причини виробничого травматизму і професійних захворювань; методи аналізу виробничого травматизму тощо.						
Цілі курсу	– формування у майбутніх фахівців необхідного в їх подальшій професійній діяльності рівня знань, навичок та умінь з питань розслідування, обліку і аналізу нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві						
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік						
Семестр	5						
Обсяг (кредити) / Тип курсу	4/обов'язковий	Лекції (години)	32	Практичні заняття (години)	16	Самостійна робота (години)	72

Результати навчання :

- РН 3 Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.
- РН 4 Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.
- РН 8 Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій.
- РН 11 Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.
- РН 14 Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.
- РН 19 Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.

Теми що розглядаються :

Тема 1. Вступ. Законодавча та нормативна база України з розслідування нещасних випадків.

Тема 2. Міжнародний досвід організації розслідування, обліку і аналізу нещасних випадків, професійних захворювань та аварій.

Тема 3. Класифікація травм. Класифікація нещасних випадків по зв'язку з виробництвом і винністю.

Тема 4. Організація розслідування нещасних випадків та гострих професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Спеціальні розслідування.

Тема 5. Процедура проведення розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь).

Тема 6. Порядок складення санітарно-гігієнічних характеристик умов праці.

Тема 7. Контроль, облік і звітність щодо нещасних випадків, гострих професійних захворювань (отруєнь), аварій.

Тема 8. Розслідування аварій на виробництві. Основні організаційні та технічні заходи попередження виробничого травматизму та професійної захворюваності.

Форма та методи навчання : Дисципліна «Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій» вивчається шляхом розкриття сутності тими на лекціях і практичних заняттях та під час самостійної

роботи. Наприкінці семестру проводиться перевірка засвоєного матеріалу шляхом відповідей на тестові запитання.

Під час лекцій використовується:

- пояснювально-ілюстративний метод, коли студенти одержують знання з законодавчих документів, учбової або методичної літератури, сприймаючи і осмислюючи надані положення, визначення факти, висновки;
- репродуктивний метод (репродукція – відтворення), коли розглядаються певні ситуації і виконуються відповідні різноманітні завдання за інструкціями, приписаннями, правилами згідно приведеним зразкам для аналогічних ситуацій, що дозволяє сформувати знання, навички і вміння у студентів, а також опанувати основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікацію).
- дослідницький метод, коли проводиться порівняльний аналіз законодавчих документів в різних редакціях, спостерігаються відмінності і робляться самостійні висновки щодо змін в політиці держави у сфері соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.

Під час самостійного виконання реферату студенти опановують матеріал, який не викладається на лекціях, виконуючи пошук джерел необхідної інформації і обґрунтовуючи зроблені висновки.

Методи контролю : Поточний контроль реалізується у формі опитування на лекціях, практичних заняттях, проведення контрольної роботи по матеріалам 1-го та 2-го модулів, виконання індивідуального завдання (реферату) тощо.

Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи студента, проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів, тестування;
- з практичних занять – за допомогою перевірки виконаних завдань;
- з індивідуального завдання – оцінюючи виступ студентів по темі реферату згідно встановленого викладачем порядку.

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом.

Студент вважається допущеним до заліку з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних занять та виконання індивідуальних завдань, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 1. Розподіл балів для оцінювання поточної успішності студента

Відвідування лекцій	Практичні роботи	Індивідуальне завдання	Контрольна робота (1-3 модулі)	Сума
20	20	10	50	100

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
64-74	D	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх 	<ul style="list-style-type: none"> Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати

			практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі.	викладений матеріал і виконувати розрахунки; - невміння вирішувати складні практичні задачі.
60-63	Е	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння попередньо і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі.
1-34	Ф (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Основна література:

1. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. – Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337 зі змінами.

[/https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwie9LTGmM_7AhWMzosKHbqrAS8QFnoECA8QAQ&url=https%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Fgo%2F337-2019-%25D0%25BF&usg=AOvVaw0zqOlSL6XtCpMxyx8pBzvO](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwie9LTGmM_7AhWMzosKHbqrAS8QFnoECA8QAQ&url=https%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Fgo%2F337-2019-%25D0%25BF&usg=AOvVaw0zqOlSL6XtCpMxyx8pBzvO)

2. Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із

здобувачами освіти під час освітнього процесу. – Затвердж. наказом Міністерства освіти та науки України від 16.05.2019 р. № 659.

[/https://www.google.com/url?sa=t&ret=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEWij2tSImc_7AhXL-
yoKHXrcB4kQFnoECCYQAQ&url=https%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Fgo%2Fz0612-19&usg=AOvVaw3qmgHf0SkokBosDwiC09Wg](https://www.google.com/url?sa=t&ret=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEWij2tSImc_7AhXL-
yoKHXrcB4kQFnoECCYQAQ&url=https%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Fgo%2Fz0612-19&usg=AOvVaw3qmgHf0SkokBosDwiC09Wg)

3. Порядок розслідування та облік нещасних випадків невиробничого характеру. – Затверджено постановою Кабінету Міністрів України № 270 від 22 березня 2001 р.

[/https://www.google.com/url?sa=t&ret=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiduNLE2oH9AhWk_7sIHcA0Cx4QFnoECBAQAQ&url=https%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Fgo%2F270-2001-
%25D0%25BF&usg=AOvVaw0RM2UdMgPyXcHCLvhxZPQR](https://www.google.com/url?sa=t&ret=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiduNLE2oH9AhWk_7sIHcA0Cx4QFnoECBAQAQ&url=https%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Fgo%2F270-2001-
%25D0%25BF&usg=AOvVaw0RM2UdMgPyXcHCLvhxZPQR)

4. Лабораторний практикум з курсу „Основи охорони праці” /За ред. В. В. Березуцького. – Харків: Факт, 2005. – 348 с.

[/http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/2429](http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/2429)

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Вступ до фаху.	Соціально-економічні основи охорони праці
Теорія ризиків	Атестація робочих місць за умовами праці
Гігієна праці	Безпечна експлуатація інженерних систем і споруд
Електротехніка, електроніка та мікропроцесорна техніка	Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві
Системний та математичний аналіз	Правові основи працезахоронної політики та охорони праці
Програмні засоби обробки інформації в охорони праці	Основи професійної безпеки та здоров'я людини
Основи інженерної підготовки	Організація аудиту в галузі охорони праці
Пожежна безпека виробництв	Числові методи аналізу з охорони праці

Провідний лектор: доц., стар. наук. співр. Олена КУЗЬМЕНКО

(посада, звання, ПІБ)

(підпис)

